

A&A RAINBOW
HEARTS AROUND
THE WORLD

NIEOFICJALNE TŁUMACZENIE NA JĘZYK POLSKI

Raport Niezależnej Międzynarodowej Komisji Śledczej ds. Okupowanego Terytorium Palestyńskiego, w tym Jerozolimy Wschodniej, oraz Izraela

Dokument ONZ A/81/430 • 14 października 2026

Raport przedłożony Zgromadzeniu Ogólnemu Narodów Zjednoczonych na 81. sesji. Wersja wstępna, nieredagowana (Advance unedited version).

Nota o tłumaczeniu. Niniejsze tłumaczenie przygotowała Fundacja A & A Rainbow Hearts Around The World (KRS 0000803950) w celach informacyjnych. Nie jest to oficjalne tłumaczenie Organizacji Narodów Zjednoczonych. Autentyczny tekst dokumentu A/81/430 w języku angielskim wydała Organizacja Narodów Zjednoczonych i jest on dostępny na stronach ONZ (ohchr.org, documents.un.org). Za dokładność tłumaczenia odpowiada wyłącznie Fundacja. Tłumaczenie oparto na wersji wstępnej, nieredagowanej, z 14 października 2026 roku; wersja ostateczna może się różnić. Numeracja rozdziałów odpowiada oryginałowi.

Ostrzeżenie: raport zawiera szczegółowe opisy zabójstw, w tym dzieci, tortur oraz przemocy seksualnej (paragrafy 31–32, 41, 55–56).

A/81/430

Wersja wstępna, nieredagowana

Dystrybucja: ogólna

14 października 2026

Oryginał: angielski

Osiemdziesiąta pierwsza sesja

Punkt 70 wstępnego porządku obrad

Promowanie i ochrona wszystkich praw człowieka

Raport Niezależnej Międzynarodowej Komisji Śledczej ds. Okupowanego Terytorium Palestyńskiego, w tym Jerozolimy Wschodniej, oraz Izraela

Notatka Sekretarza Generalnego*

Sekretarz Generalny ma zaszczyt przekazać Zgromadzeniu Ogólnemu raport Niezależnej Międzynarodowej Komisji Śledczej ds. Okupowanego Terytorium Palestyńskiego, w tym Jerozolimy Wschodniej, oraz Izraela, przedłożony zgodnie z rezolucją Rady Praw Człowieka S-30/1.

* Niniejszy raport został przekazany służbom konferencyjnym do opracowania po terminie, aby mógł uwzględnić najnowsze informacje.

Raport Niezależnej Międzynarodowej Komisji Śledczej ds. Okupowanego Terytorium Palestyńskiego, w tym Jerozolimy Wschodniej, oraz Izraela

Streszczenie

Niezależna Międzynarodowa Komisja Śledcza ds. Okupowanego Terytorium Palestyńskiego, w tym Jerozolimy Wschodniej, oraz Izraela przedkłada Zgromadzeniu Ogólnemu swój piąty raport. Raport dotyczy przede wszystkim zabijania oraz wyrządzania krzywdy fizycznej i psychicznej przez członków sił bezpieczeństwa Państwa Izrael i Państwa Palestyna od października 2023 roku.

I. Wprowadzenie, metodologia i ramy prawne

1. W niniejszym raporcie Komisja przedstawia swoje ustalenia dotyczące przyczyn przemocy państwowej ze strony Izraela i Palestyny, w szczególności zabójstw oraz krzywd fizycznych i psychicznych, w tym przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć. W ramach szerszego badania pierwotnych przyczyn powtarzających się napięć, niestabilności i przedłużania się konfliktu raport analizuje także polityki i praktyki, badając źródła przemocy.
2. Komisja zastosowała tę samą metodologię i ten sam standard dowodowy, które przyjęła wcześniej w swoich dochodzeniach. Zebrała i zabezpieczyła informacje z różnych źródeł, zgodnie ze swoją standardową metodologią zabezpieczania dowodów.¹ Raport należy czytać łącznie z wcześniejszymi raportami Komisji i dokumentami roboczymi (conference room papers).²
3. 30 września 2025 roku Komisja ogłosiła nabór zgłoszeń z prośbą o informacje dotyczące zabójstw oraz wyrządzania poważnej krzywdy fizycznej lub psychicznej przez jakiekolwiek podmioty państwowe lub niepaństwowe od 7 października 2023 roku. W ramach mandatu do badania głębszych przyczyn Komisja poprosiła także o informacje o zdarzeniach z lat 1948–1949, z lat 50. XX wieku oraz z lat 2000–2005. Komisja zamierza zająć się tą kwestią osobno w swoich kolejnych raportach.
4. Komisja wysłała dwa wnioski o informacje do Rządu Izraela i dwa do Państwa Palestyna. Komisja otrzymała odpowiedź od Palestyny, nie otrzymała natomiast żadnej odpowiedzi od Izraela.
5. Komisja opierała się na ramach prawnych przyjętych w całej swojej pracy i odzwierciedlonych w jej zakresie kompetencji. Komisja kieruje się opinią doradcą Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z 2024 roku dotyczącą między innymi skutków polityk i praktyk Izraela dla korzystania przez naród palestyński z prawa do samostanowienia.

II. Zabójstwa oraz wyrządzanie krzywdy fizycznej i psychicznej przez siły izraelskie

A. Wprowadzenie

6. Komisja przeprowadziła swoją analizę na tle rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 181 z 1947 roku, która zakończyła brytyjski mandat w Palestynie i przyjęła plan podziału, dzielący terytorium na trzy części: dwa państwa, arabskie i żydowskie, oraz Jerozolimę pod kontrolą międzynarodową. Plan przyznawał państwu żydowskiemu prawie 56 procent ziemi, podczas gdy Żydzi stanowili wówczas około jednej trzeciej ludności. Proponowane państwo żydowskie miało liczyć około 47 procent ludności arabskiej. Po wojnie 1948 roku nowo utworzone Państwo Izrael zajęło ponad 75 procent terytorium dawnego mandatu brytyjskiego.

7. Państwo Izrael powstało w maju 1948 roku w trakcie wojny, którą Izraelczycy nazywają „wojną o niepodległość”. Zginęło w niej 6000 Żydów (według doniesień około 4000 walczących i 2000 cywilów). Ta sama wojna, nazywana przez Palestyńczyków Nakbą („katastrofą”), przyniosła śmierć od 13 000 do 15 000 Palestyńczyków (w większości cywilów) oraz zniszczenie lub wyludnienie około 530 palestyńskich miast i wsi. Sprawcami ataków na palestyńskich cywilów były żydowskie milicje Jiszuwu i izraelskie siły zbrojne, w tym brutalne, ekstremistyczne syjonistyczne organizacje bojowe Irgun (Ecel) i Lehi (Gang Sterna).³ Wszystkie milicje Jiszuwu zostały w maju 1948 roku włączone do regularnej armii izraelskiej, choć niektóre przez pewien czas nadal działały niezależnie.

8. Przy centralnym kierownictwie i za centralnym przyzwoleniem siły Jiszuwu systematycznie wypędzaly ludność palestyńską z miast i wsi, aby zapewnić większą przewagę demograficzną Żydów. Siły Jiszuwu rozszerzyły granice Izraela poza to, co ustalono w planie podziału ONZ. Zabójstwa i wypędzenia były zarządzane i przeprowadzane w celu zmniejszenia liczby ludności palestyńskiej i utrudnienia powstania państwa palestyńskiego. Władze izraelskie przez długi czas zaprzeczały, że siły Jiszuwu dopuściły się okrucieństw w 1948 roku, a zdecydowana większość dokumentów w oficjalnych archiwach izraelskich pozostaje niedostępna publicznie.

9. Już w październiku 1947 roku David Ben Gurion, ówczesny przywódca Jiszuwu, miał zapowiedzieć zamiar utworzenia sił zbrojnych, które odpierałyby ewentualne ataki i zajęły jak najwięcej ziemi. Rok później, jako premier, Ben Gurion miał powiedzieć rządowi, że wraz z wznowieniem walk Galilea zostanie opróżniona z Arabów. Wydawano wyraźne rozkazy wojskowe wypędzenia ludności palestyńskiej i, jak wskazują dowody, wykonywano je. Izraelski dokument wywiadowczy z 1948 roku potwierdza systematyczne wyludnianie palestyńskich wsi poprzez ofensywy i taktykę zastraszania stosowaną przez siły Jiszuwu i „dysydentów” [Irgun, Lehi]. Przywódcy Jiszuwu i Izraela uważali, że wypędzenie ludności palestyńskiej jest niezbędne dla zabezpieczenia państwa żydowskiego, przeciwstawienia się państwu palestyńskiemu i zablokowania realizacji prawa Palestyńczyków do samostanowienia. Przesiedlono około 750 000 Palestyńczyków, w tym około 80 procent arabskich mieszkańców terytorium, które stało się Izraelem. Oni i ich potomkowie do dziś żyją jako uchodźcy.

10. Tak zwana polityka „maksimum ziemi, minimum ludności” pozostaje stałą tendencją do dziś. We wrześniu 2025 roku minister finansów i dodatkowy minister w Ministerstwie Obrony

odpowiedzialny za Zachodni Brzeg, Becalet Smotricz, podkreślał, że wyraźna większość żydowska w żydowskim i demokratycznym Państwie Izrael zostanie zachowana. Stwierdził, że Izrael nie może dążyć do suwerenności nad ludnością, która dąży do jego zniszczenia, a nadrzędną zasadą rozciągania suwerenności jest „maksimum ziemi przy minimum ludności”. Izraelscy urzędnicy wielokrotnie twierdzili też, że państwowość palestyńska zagraża istnieniu Izraela, i utożsamiali Palestyńczyków z wrogami państwa. W lipcu 2024 roku Kneset przyjął rezolucję potwierdzającą, że utworzenie państwa palestyńskiego na zachód od rzeki Jordan stanowiłoby zagrożenie dla Państwa Izrael i jego obywateli, utrwaliłoby konflikt i zdestabilizowało region.⁴ Powtórzyła to już w lutym 2024 roku minister ds. osadnictwa i projektów narodowych Orit Strock, mówiąc w Knesecie, że „...nigdy nie będzie państwa palestyńskiego w ziemi Izraela, ponieważ nie ma czegoś takiego jak naród palestyński”, i że stanowiłoby ono „egzystencjalne zagrożenie dla Państwa Izrael i pokoju na świecie”.⁵

11. Postrzeganie Palestyńczyków i ewentualnego państwa palestyńskiego jako zagrożenia dla Izraela oraz dążenie do zmniejszenia liczby ludności palestyńskiej przyczyniają się do przyzwalającej kultury wojskowej, w której izraelscy żołnierze, z rozkazu dowódców lub bez niego, bezpośrednio biorą na cel Palestyńczyków, niezależnie od tego, czy stanowią oni rzeczywiste lub bezpośrednie zagrożenie.⁶ Relacje izraelskich żołnierzy w Gazie pokazują lekceważenie życia Palestyńczyków i kulturę wojskową, w której Palestyńczycy są odczłowieczani i utożsamiani z „terrorystami”, co bagatelizuje zabijanie cywilów. Od 7 października 2023 do 9 października 2025 roku w Gazie zginęło ponad 72 600 Palestyńczyków, a na Zachodnim Brzegu ponad 1000. Od 10 października 2025 do 30 września 2026 roku w Gazie zginęło 1431 Palestyńczyków, a na Zachodnim Brzegu 137.⁷

B. Wcześniejsze ustalenia Komisji

12. W swoich wcześniejszych raportach⁸ Komisja dokonała ustaleń dotyczących działań sił izraelskich w Gazie, które stanowią ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne, a także naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka.

13. Od października 2023 roku izraelscy urzędnicy konsekwentnie wykazują zamiar ustanowienia stałej kontroli wojskowej nad Gazą i zmiany jej składu demograficznego, jednocześnie systematycznie niszcząc życie Palestyńczyków.⁹ Izraelski rząd i siły bezpieczeństwa celowo dopuszczały się czynów powodujących śmierć oraz poważną krzywdę fizyczną i psychiczną palestyńskich dzieci, co stanowi prześladowanie dzieci w Gazie ze względu na wiek.¹⁰ Izrael stosuje przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć jako metodę prowadzenia wojny, aby zdestabilizować, zdominować, uciskać i zniszczyć naród palestyński.¹¹ Komisja ustaliła również, że zabijanie i krzywdzenie dzieci oraz przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć należą do elementów, na podstawie których ustalono szczególny zamiar władz izraelskich popełnienia ludobójstwa na grupie palestyńskiej w Gazie.¹²

14. Izrael w coraz większym stopniu stosuje do swoich operacji egzekwowania prawa na Zachodnim Brzegu ramy prawne regulujące prowadzenie działań zbrojnych, używając niepotrzebnej i nadmiernej siły, co prowadzi do zabijania i krzywdzenia Palestyńczyków.¹³ Komisja ustaliła wcześniej, że przemoc osadników na Zachodnim Brzegu służy jako środek realizacji polityki państwa izraelskiego, a zarówno państwo, jak i grupy agresywnych osadników

dążą do tych samych celów strategicznych: utrwalenia izraelskich osiedli, aneksji terytorium palestyńskiego i wysiedlenia Palestyńczyków z ich ziemi.¹⁴

15. Komisja informowała wcześniej o używaniu przez siły izraelskie w Gazie narzędzi sztucznej inteligencji i autonomicznych systemów uzbrojenia, takich jak „Gospel” [hebr. Habsora] i „Lavender”, wyrażając zaniepokojenie zgodnością tej broni z prawem międzynarodowym.¹⁵ Komisja wie także o używaniu systemu „Where’s Daddy” („Gdzie jest tatuś”), wspomagane go przez sztuczną inteligencję systemu namierzania, który śledzi lokalizację osób będących celem i powiadamia operatorów, gdy cel wejdzie do wyznaczonego miejsca.

16. Sekretarz Generalny ONZ i Przewodnicząca Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża wezwali państwa do przyjęcia nowych przepisów międzynarodowych dotyczących autonomicznych systemów uzbrojenia, aby uregulować tę szybko rozwijającą się technologię.¹⁶ Ryzyko związane z tymi systemami rośnie wraz z postępem technologii uzbrojenia, ponieważ probabilistyczne wyniki tych systemów, ich szybkość i zautomatyzowane uprzedzenia są sprzeczne z podstawowymi obowiązkami prawnymi ochrony ludności cywilnej.¹⁷ Komisja podkreśla, że tam, gdzie wykorzystywana jest sztuczna inteligencja, odpowiedzialność ponoszą osoby, które sprawują faktyczną kontrolę nad systemem i podejmują odpowiednie decyzje.

C. Ustalenia faktyczne dotyczące Zachodniego Brzegu

17. Liczba ofiar śmiertelnych wśród Palestyńczyków na Zachodnim Brzegu znacznie wzrosła od 2022 roku, osiągając szczyt w latach 2023 i 2024, gdy co roku ginęło prawie 500 Palestyńczyków. To najwyższa liczba od 2005 roku, kiedy OCHA zaczęło zbierać dane na ten temat. Od 7 października 2023 do 30 września 2026 roku siły izraelskie zabiły na Zachodnim Brzegu, w tym w Jerozolimie Wschodniej, 1080 Palestyńczyków (w tym co najmniej 784 mężczyzn, 237 chłopców, 22 kobiety i siedem dziewczynek), a 10 940 raniły.¹⁸

18. Zasady użycia siły przez siły izraelskie na Zachodnim Brzegu zostały po 7 października 2023 roku, według doniesień, rozszerzone, co doprowadziło do zabicia i zranienia większej liczby palestyńskich cywilów. Siły izraelskie mają coraz większą swobodę w użyciu śmiertelnej siły wobec domniemanego zagrożenia, niezależnie od tego, czy cel obiektywnie stanowi bezpośrednie i realne niebezpieczeństwo. Dowódca Dowództwa Centralnego armii, generał dywizji Avi Bluth, miał powiedzieć w maju 2026 roku, że izraelscy żołnierze „zabijają tak, jak nie zabijaliśmy od 1967 roku”.¹⁹

19. Te przyzwalające zasady są interpretowane i stosowane w sposób dyskryminujący, wyłącznie wobec Palestyńczyków, ze względu na ich narodowość, rasę i pochodzenie etniczne. Izraelskiemu personelowi bezpieczeństwa nie wolno używać śmiertelnej siły wobec żydowskich Izraelczyków na Zachodnim Brzegu. Od października 2023 roku siły izraelskie odpowiadają za około 95 procent zabójstw i 82 procent obrażeń Palestyńczyków na Zachodnim Brzegu.²⁰

20. 27 listopada 2023 roku izraelski minister finansów Becael Smotricz miał stwierdzić, że na Zachodnim Brzegu jest „dwa miliony nazistów”, powołując się na sondaż, według którego większość tamtejszych Palestyńczyków popierała atak z 7 października 2023 roku.²¹ 11 listopada 2024 roku miał powiedzieć, że „nowi naziści muszą zapłacić cenę w postaci terytorium, które

zostanie im odebrane na zawsze, zarówno w Gazie, jak i w Judei i Samarii”.²² 6 stycznia 2025 roku napisał na platformie X, że „Funduk, Nablus i Dżenin [na Zachodnim Brzegu] muszą wyglądać jak Dżabalija [w Gazie]”.²³

21. Na potrzeby niniejszego raportu Komisja zbadała siedem przypadków i udokumentowała sześć przypadków zabójstw i czynów powodujących krzywdę fizyczną i psychiczną Palestyńczyków w okresie od listopada 2023 do czerwca 2026 roku,²⁴ które świadczą o bardziej przyzwalających zasadach użycia siły. W tych przypadkach ofiary były nieuzbrojone i nie stanowiły zagrożenia; w większości ofiarami były dzieci, w tym niemowlę. Izraelski personel użył śmiertelnej siły bez ostrzeżenia, celując w głowę lub górną część ciała ofiar. We wszystkich przypadkach personel bezpieczeństwa powinien być w stanie rozpoznać, że ofiara nie stanowi bezpośredniego zagrożenia. Komisja stwierdza, że izraelscy żołnierze celowo zabili wszystkie ofiary.

22. Przykładem jest zabójstwo Turczynki z amerykańskim obywatelstwem, Ayşenur Eygi, 6 września 2024 roku podczas protestu w Beicie przeciwko placówce osadniczej Ewjatar. Ofiara pokojowo obserwowała protest, gdy została postrzelona w głowę z odległości około 200 metrów. Choć podczas protestu doszło do starć, ofiarę postrzelono, gdy starcia w dużej mierze ucichły około 20 minut wcześniej. Ofiara była jedyną osobą trafioną bezpośrednio. Odpowiedzialny izraelski żołnierz miał unieść pięść w stronę kolegi, sygnalizując sukces.

23. W niektórych przypadkach siły izraelskie strzelały ostrą amunicją do pojazdów przewożących palestyńskie rodziny, w tym dzieci, twierdząc, że pojazdy przyspieszały w stronę żołnierzy i stanowiły zagrożenie, choć nie było dowodów na poparcie tego twierdzenia. Na przykład 5 czerwca 2026 roku w Hebronie zginęło siedmiomiesięczne niemowlę, a jego rodzice zostali ranni, gdy izraelski żołnierz otworzył ogień do samochodu. Nagranie wideo pokazuje, że ojciec, zbliżając się do żołnierzy, zwolnił, zatrzymał samochód i podniósł ręce. Dowody wskazują, że izraelski żołnierz bez ostrzeżenia oddał dwa strzały do samochodu z karabinu X95 Tavor produkcji izraelskiej, amunicją 5,56×45 mm, trafiając niemowlę w głowę. Rodzinie nie udzielono pomocy medycznej. Według armii izraelskiej żołnierz Brygady Jehuda strzelił do pojazdu, ponieważ samochód przyspieszał w stronę żołnierzy. Z odległości 10 metrów żołnierz miałby wyraźny, niczym nieprzesłonięty widok na osoby w pojeździe. W podobnym przypadku udokumentowanym przez Komisję siły izraelskie ostrzelały 15 marca 2026 roku w Tammun, w muhafazie Tubas, samochód z sześciuosobową rodziną. Matka, ojciec i dwóch najmłodszych synów zostali postrzeleni w głowę i zginęli w samochodzie, a dwóch starszych synów zostało rannych, a następnie pobitych przez żołnierzy.

24. Władze izraelskie wielokrotnie podawały fałszywe uzasadnienia użycia śmiertelnej siły, chcąc uchylić się od odpowiedzialności. W trzech z siedmiu przypadków zbadanych przez Komisję władze izraelskie twierdziły, że personel bezpieczeństwa użył śmiertelnej siły w odpowiedzi na zagrożenie ze strony ofiary lub na zamieszki w pobliżu.²⁵ Zeznania świadków, nagrania cyfrowe i raporty z otwartych źródeł przeczą tym twierdzeniom. W jednym z przypadków, 25 czerwca 2025 roku w obozie dla uchodźców Szuafat, funkcjonariusz Straży Granicznej postrzelił w twarz 67-letnią Palestynkę, która siedziała na dachu swojego domu z członkami rodziny, w tym dziećmi. Władze izraelskie twierdziły, że funkcjonariusze strzelali w odpowiedzi na atak kamieniami. Relacje świadków wskazują jednak, że w pobliżu ofiary nikt nie

rzucił kamieniami, a siły izraelskie celowo zabiły kobietę, która nie stanowiła żadnego zagrożenia.

25. Rozszerzone zasady użycia siły mają, według doniesień, obejmować przepis pozwalający na użycie śmiertelnej siły wobec Palestyńczyków, którzy „grzebią w ziemi”, rzekomo w odpowiedzi na możliwe podkładanie improwizowanych ładunków wybuchowych.²⁶ W jednym z przypadków udokumentowanych przez Komisję 9 lutego 2025 roku zginęła kobieta w ósmym miesiącu ciąży, która wraz z mężem i innym krewnym próbowała uciec samochodem z obozu dla uchodźców Nur Szams podczas izraelskiej operacji wojskowej. Jej mąż został postrzelony w głowę i w wyniku urazu mózgu jest trwale częściowo sparaliżowany. Kobieta została postrzelona co najmniej dwa razy w plecy i miednicę, według doniesień w chwili, gdy szukała pomocy. Armia izraelska jako uzasadnienie podała, że kobieta „podejrzała patrzyła na ziemię”.

26. Komisja udokumentowała przypadki wskazujące na wzorzec pozasądowych egzekucji Palestyńczyków przez siły izraelskie. W jednym przypadku, w Dżeninie 27 listopada 2025 roku, dwóch członków palestyńskiej grupy zbrojnej zostało celowo zastrzelonych po tym, jak poddali się z podniesionymi rękami. W innym przypadku, w Nablusie 10 czerwca 2025 roku, siły izraelskie pobiły i zastrzeliły dwóch nieuzbrojonych palestyńskich braci, gdy ci podeszli do nich z podniesionymi rękami, najwyraźniej nie stanowiąc zagrożenia. Nagranie wideo zdarzenia obaliło izraelskie twierdzenie, że obaj mężczyźni próbowali wyrwać żołnierzom broń.

27. Liczba zgonów w wyniku nalotów na Zachodnim Brzegu znacznie wzrosła po 7 października 2023 roku. Od 2008 roku do 6 października 2023 roku w nalotach na Zachodnim Brzegu zginęło sześciu Palestyńczyków; od 7 października 2023 do 30 września 2026 roku zginęło 254 Palestyńczyków.²⁷ Siły izraelskie coraz częściej stosują naloty od rozpoczęcia operacji „Żelazny Mur” 21 stycznia 2025 roku, atakując głównie obozy dla uchodźców i okolice w Dżeninie, Tulkarem, Tubasie i Nablusie.²⁸ Operacja „Żelazny Mur” oznacza strategiczną zmianę izraelskich operacji wojskowych na Zachodnim Brzegu w kierunku masowego niszczenia palestyńskich domów i infrastruktury oraz „oczyszczania” obozów dla uchodźców.²⁹ Siły izraelskie wskazały, że zmiana ma na celu likwidację „infrastruktury terrorystycznej i przywrócenie operacyjnej swobody działania sił IDF”, a odbudowę infrastruktury uznają za „zagrożającą obywatelom Państwa Izrael i siłom wojskowym”.

28. Zmiana ta oznacza przeniesienie strategii totalnego zniszczenia z Gazy na operacje na Zachodnim Brzegu. W rezultacie mieszkańcy obozów zostali zabici lub wysiedleni, a duże obszary nie nadają się do zamieszkania. Operacje wojskowe od stycznia 2025 roku doprowadziły do największego wysiedlenia Palestyńczyków na Zachodnim Brzegu od 1967 roku;³⁰ w sierpniu 2026 roku 34 176 Palestyńczyków wciąż pozostawało wysiedlonych.³¹

29. Palestyńczycy, którzy próbowali wrócić do swoich domów w obozach dla uchodźców, byli zabijani lub ranieni przez siły izraelskie, które ogłosiły te miejsca zamkniętymi strefami wojskowymi. 8 września 2025 roku przy wejściu do obozu dla uchodźców w Dżeninie 14-letni palestyński chłopiec został postrzelony w klatkę piersiową i zmarł. Obóz był zamknięty od początku operacji „Żelazny Mur” w styczniu 2025 roku, ale rozeszły się pogłoski o wycofaniu wojska i około 50–60 palestyńskich mieszkańców próbowało wrócić do obozu, aby sprawdzić swoje domy. Siły izraelskie przyjechały pojazdem i bez ostrzeżenia otworzyły ogień do

mieszkańców, w tym do 14-letniego chłopca. Według doniesień w tym zdarzeniu zginął jeszcze jeden 14-letni chłopiec, a co najmniej dwie inne osoby zostały ranne.

30. Komisji nie są znane żadne skuteczne dochodzenia ani środki dyscyplinarne lub sądowe podjęte przez władze lub wojsko izraelskie w którymkolwiek z badanych przez nią przypadków, według stanu na 30 września 2026 roku. Siły izraelskie, według doniesień, prowadziły lub prowadzą wewnętrzne dochodzenia w większości przypadków badanych przez Komisję w Gazie i na Zachodnim Brzegu; Komisji nie jest jednak znany żaden przypadek, w którym członkowie rodzin i świadkowie zostaliby wezwani na przesłuchanie. Żadna z rodzin ofiar nie otrzymała zadośćuczynienia, nawet w czterech przypadkach, w których władze izraelskie przyznały się do błędów. Brak rozliczenia sprawców jest szczególnie uderzający wobec skali ofiar wśród ludności cywilnej, w tym wysokiego odsetka kobiet i dzieci.

31. Od publikacji raportu z marca 2025 roku na temat systemowego stosowania przez Izrael przemocy seksualnej, reprodukcyjnej i innych form przemocy ze względu na płeć³² Komisja zweryfikowała cztery kolejne przypadki przemocy seksualnej wobec osób zatrzymanych przez siły izraelskie, w tym gwałty zbiorowe, przemoc wobec narządów płciowych, obmacywanie piersi i groźby przemocy seksualnej, przymusową nagość oraz przeszukania jam ciała przeprowadzane bez widocznego uzasadnienia względami bezpieczeństwa. Dwie z ofiar pochodziły z Zachodniego Brzegu. W jednym przypadku z 2025 roku, do którego doszło w więzieniu Megiddo podczas przesłuchania, ofierze, mężczyźnie, zawiązano oczy, zmuszono go do zdjęcia dolnej części ubrania i ukłęknięcia w pochyleniu, z odsłoniętymi narządami płciowymi, przed strażnikami obu płci. Następnie był wielokrotnie zbiorowo gwałcony przedmiotami, podczas gdy strażnicy szydzili z niego i robili mu zdjęcia; ściskano mu penisa, grożąc jego odcięciem, aż krzyczał z bólu. Grożono mu również, że członkowie jego rodziny i współpracownicy zostaną zgwałceni. Ofiara doznała poważnych obrażeń, w tym krwawienia z odbytu, i nie otrzymała żadnej pomocy medycznej.

32. Komisja odnotowuje ciągłe stosowanie inwazyjnych rewizji osobistych z rozbieraniem i przeszukiwaniem jam ciała, połączonych z innymi nadużyciami, które stanowią przemoc seksualną i reprodukcyjną.³³ W niedawno zbadanym przypadku z 2025 roku ciężarna zatrzymana była wielokrotnie poddawana rewizjom z rozbieraniem, połączonym z biciem. W więzieniu Damon zmuszono ją do całkowitego rozebrania się, a strażniczka dotykała i oglądała jej pochwę i odbyt, jednocześnie ją poniżając. W wyniku niedostatecznego odżywiania, pogłębionego złym traktowaniem w areszcie, po zwolnieniu nie mogła wytworzyć mleka, by karmić swoje niemowlę. Komisja otrzymała relację innej kobiety, poddawanej wielokrotnym inwazyjnym rewizjom osobistym i przymusowej nagości podczas zatrzymania i przesłuchań w ośrodku przesłuchań Dżalama i w więzieniu Damon. Raz zmuszono ją do rozebrania się i zdjęcia chusty, a następnie przeszukano w obecności strażników mężczyzn, co było szczególnie poniżające. Innym razem żołnierki dotykały jej piersi i kazały jej kucać nago, oglądając jej pochwę i odbyt. Podczas przesłuchania była bita, odmawiano jej dostępu do toalety, obrażano ją wyzwiskami o charakterze dyskryminacyjnym ze względu na płeć, pytano, „jak sypia z mężem”, i odmawiano jej podpasek, przez co poplamiła ubranie i krzesło w pokoju przesłuchań.

D. Ustalenia faktyczne dotyczące Gazy

33. Od 7 października 2023 roku siły izraelskie używają ciężkiej i niekierowanej amunicji na gęsto zaludnionych obszarach, a także dronów, kwadrokopterów i ognia snajperskiego, co prowadzi do systematycznego niszczenia życia i mienia cywilnego.³⁴ Te wzorce utrzymały się po tak zwanym rozejmie z października 2025 roku. Nieustające ataki z powietrza, ostrzał artyleryjski, ataki dronów i ostrzał z broni palnej spowodowały, według stanu na 30 września 2026 roku, śmierć ponad 1431 osób, w tym co najmniej 300 dzieci i 130 kobiet, a 5026 osób zostało rannych.³⁵ Ustalenia te przeczą raportowi Rady Pokoju (Board of Peace) przedstawionemu Radzie Bezpieczeństwa w maju tego roku na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa nr 2803, w którym twierdzono, że rozejm w dużej mierze się utrzymał, przynosząc „ogromną ulgę ludności cywilnej”.³⁶ Izraelscy urzędnicy twierdzą, że ataki są odpowiedzią na naruszenia rozejmu.

34. Komisja zbadała serię nalotów przeprowadzonych przez siły izraelskie w całej Gazie w dniach 28–29 października 2025 roku. Według palestyńskiego Ministerstwa Zdrowia w wyniku nalotów zginęło 104 Palestyńczyków, w tym 46 dzieci i 20 kobiet, a 253 osoby, w tym 78 dzieci i 84 kobiety, zostały ranne.³⁷ Na stronie internetowej sił izraelskich ośmiu zabitych wymieniono jako członków Hamasu i Palestyńskiego Islamskiego Dżihadu. 29 października armia izraelska opublikowała mapę Gazy, na której zaznaczono co najmniej 48 konkretnych miejsc trafionych podczas nalotów.³⁸ Izrael utrzymywał, że każde z wyznaczonych miejsc było „celem terrorystycznym”.³⁹ Większość celów znajdowała się w obrębie gęsto zaludnionych dzielnic mieszkalnych lub bezpośrednio przy nich.

35. Ataki te obejmowały naloty na dwa domy mieszkalne w obozie dla uchodźców Nusajrat 29 października. W pierwszym nalocie zginęło dziewięć osób, w tym czworo dzieci (dwóch chłopców i dwie dziewczynki, w tym czterolatek) i dwie kobiety. Drugi nalot, kilka minut później, zabił kolejnych 10 członków tej samej rodziny, w tym troje dzieci (dwóch chłopców i dziewczynkę) i cztery kobiety. Dwie z zabitych osób siły izraelskie wymieniły jako dowódcę brygady i zastępcę dowódcy brygady Palestyńskiego Islamskiego Dżihadu. Analiza materiałów wizualnych i wzorca zniszczeń wskazuje na użycie dwóch niekierowanych bomb o wadze 1000 funtów (MK-83), co spowodowało całkowite zniszczenie co najmniej dwóch budynków mieszkalnych i rozległe zniszczenia okolicznych zabudowań. Jeden z domów był wyraźnie wskazany na oficjalnej izraelskiej mapie celów.

36. Zajmowanie ziemi przez siły izraelskie w Gazie wiąże się ze zwiększonym ryzykiem zabójstw. Komisja zbadała użycie śmiertelnej siły wobec Palestyńczyków zbliżających się do „żółtej linii” lub ją przekraczających.⁴⁰ Od 10 października 2025 roku do początku kwietnia 2026 roku w pobliżu „żółtej linii” zginęło co najmniej 196 Palestyńczyków, w tym 18 kobiet, 32 chłopców i 11 dziewczynek.

37. „Żółta linia”, przedstawiana początkowo jako tymczasowa linia demarkacyjna rozejmu, stała się stale przesuwającą się granicą de facto, odzwierciedlającą rozszerzającą się kontrolę terytorialną Izraela nad Gazą. Do 2 września 2026 roku obszary kontrolowane przez Izrael powiększyły się z 53 procent Gazy, przewidzianych w porozumieniu o rozejmie, do co najmniej 60 procent. Trwające umacnianie „żółtej linii”, w tym co najmniej dziewięć nowych baz

wojskowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zidentyfikowanych przez Komisję od października 2025 roku, wskazuje, że nie ma ona być jedynie tymczasową linią demarkacyjną. Szef Sztabu Generalnego Ejal Zamir nazwał tę linię „nową granicą” Izraela.⁴¹ 28 maja 2026 roku premier Netanjahu oświadczył, że polecił siłom izraelskim zajęcie 70 procent Gazy, co wskazuje, że ekspansja terytorialna będzie kontynuowana.⁴²

38. To, że władze izraelskie nie przekazały Palestyńczykom w Gazie jasnych informacji o przebiegu „żółtej linii”, prowadziło do ofiar wśród ludności cywilnej, gdy cywile nieświadomie zbliżali się do linii lub ją przekraczali. Link do mapy demarkacyjnej rozpowszechniano głównie za pomocą kodu QR, który rzecznik armii opublikował 14 października 2025 roku.⁴³ Komisja nie stwierdziła żadnych dodatkowych działań informacyjnych. „Pomarańczowa linia”, ustanowiona przez siły izraelskie w połowie marca 2026 roku, jeszcze nasiliła ten trend, obejmując dodatkowe 11 procent terytorium Gazy ponad obszar kontrolowany już przez Izrael za „żółtą linią”.

39. Komisja zbadała dwa zdarzenia, w których Palestyńczycy zginęli w pobliżu „żółtej linii”.⁴⁴ W jednym przypadku, 17 października 2025 roku, siły izraelskie zaatakowały samochód, zabijając 11 osób, w tym dwie kobiety, pięciu chłopców i dwie dziewczynki. Samochód trafiono poza obszarem bezpośrednio kontrolowanym przez Izrael, około 120 metrów od nieoznakowanej „żółtej linii”. Izrael ograniczył dostęp do miejsca zdarzenia do następnego ranka. Dowody wskazują, że co najmniej jedna z ofiar nie zginęła od razu i mogła zostać uratowana, gdyby dostęp umożliwiono wcześniej. Według doniesień armia izraelska przekazała mediom, że pojazd przekroczył „żółtą linię”, co skłoniło żołnierzy do oddania strzałów ostrzegawczych, a następnie otwarcia ognia w celu „zneutralizowania” „bezpośredniego zagrożenia”. Zdjęcia satelitarne przeanalizowane przez Komisję pokazują, że w chwili ataku samochód znajdował się poza „żółtą linią”.

40. Komisja odnotowuje komunikat opublikowany przez armię izraelską 19 sierpnia 2026 roku, potwierdzający kontynuację dwóch dochodzeń karnych dotyczących pięciu poważnych przypadków zabójstw w Gazie.⁴⁵ W dwóch innych zbadanych przez Komisję przypadkach dotyczących gwałtu i usiłowania gwałtu przez siły izraelskie i osadników Korpus Prokuratora Generalnego Armii (Military Advocate General’s Corps) umorzył sprawy po wstępnych czynnościach, mimo istnienia dowodów cyfrowych.⁴⁶

41. Komisja zbadała dwa przypadki przemocy seksualnej, z których jeden stanowi gwałt, połączonej z zamiarem dyskryminacyjnym, wobec uczestników Globalnej Flotylli Sumud w 2025 roku. W jednym przypadku ofiarę zmuszono do całkowitego rozebrania się w izbie chorych ośrodka zatrzymań, gdzie jej narządy płciowe przeszukano wykrywaczem metalu. Uchwyty wykrywacza metalu wielokrotnie wprowadzano jej do odbytu. W innym przypadku mężczyzna żyjący z HIV został aresztowany i zmuszony do stania w upale w kurtce, po czym zemdał. Odmawiano mu też wody i leków na HIV, które zniszczono na jego oczach. Był nieustannie poniżany, kazano mu nakleić na swoją teczkę kartkę z napisem „HIV”, był stale wyróżniany i obrażany z powodu domniemanej orientacji seksualnej, wyglądu i związanej z nimi choroby, bity w twarz, grożono mu gwałtem, a karabinem ocierano o jego pośladki. Był też poddawany częściowej przymusowej nagości oraz homofobicznym i poniżającym obelgom, takim jak „pedał”, i słowom, że jego penis jest zakażony. Od raportu Komisji z marca 2025 roku udokumentowała ona także sześć kolejnych przypadków przemocy seksualnej i tortur wobec

zatrzymanych mężczyzn z Gazy w Sde Teiman.⁴⁷ W jednym przypadku podczas przesłuchań na długi czas zawiązano ofierze plastikową opaskę wokół narządów płciowych, każąc jej oddać moc; w innym ofiarę zgwałcono kijem i zmuszono do włożenia go do ust, aż zwymiotowała.

E. Analiza prawna

1. Naruszenia prawa międzynarodowego przez Izrael na Zachodnim Brzegu

42. Analizując każdy element zbrodni przeciwko ludzkości, Komisja uwzględniła w swoich wnioskach kluczowe czynniki: (i) dużą liczbę i status ofiar zabitych, rannych, zatrzymanych lub wysiedlonych; (ii) strategię i metody sił izraelskich, w tym masowe niszczenie i atakowanie ludności cywilnej; (iii) miejsca prowadzenia operacji na gęsto zaludnionych obszarach; (iv) czas trwania operacji; (v) rozszerzone, przyzwalające zasady użycia siły; (vi) wypowiedzi władz izraelskich na temat celu operacji; oraz (vii) konsekwentną praktykę władz polegającą na zaprzeczaniu odpowiedzialności, obwinianiu ofiar i zapewnianiu sprawcom bezkarności.

2. Zbrodnie przeciwko ludzkości (elementy ogólne)

Rozległy lub systematyczny atak skierowany przeciwko ludności cywilnej

43. Komisja stwierdza, że izraelskie operacje wojskowe na Zachodnim Brzegu od 7 października 2023 roku stanowią ciąg działań, który jest częścią rozległego i systematycznego ataku na ludność cywilną. Atak wymaga wysokiego poziomu koordynacji i zorganizowanego planowania, co wskazuje na istnienie polityki atakowania ludności cywilnej. Komisja stwierdza, że władze izraelskie wykorzystywały przemoc osadników⁴⁸ do atakowania palestyńskiej ludności cywilnej i zamierały, by działania osadników stanowiły część „ataku” na ludność cywilną. W odniesieniu do Aysenur Eygi Komisja podkreśla, że izraelscy żołnierze postrzegali ją jako część atakowanej ludności; jej zabójstwo było więc częścią ataku skierowanego przeciwko ludności cywilnej.

44. Komisja stwierdza, że przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć ze strony izraelskich żołnierzy i osadników są wykorzystywane nie tylko jako kara wobec poszczególnych osób, ale także jako część wzorca zbiorowego karania, mającego rozbić, wypędzić, upokorzyć i podporządkować całą ludność palestyńską.⁴⁹ Komisja stwierdza, że atakowanie dzieci przez izraelskich żołnierzy i osadników na Zachodnim Brzegu jest celowe.⁵⁰ Podobnie jak w przypadkach przemocy seksualnej, Komisja stwierdza, że władze izraelskie wiedziały, że działania wobec dzieci stanowią część ataku na szerszą ludność cywilną, i tego chcieli.

Polityka państwa i związek

45. Komisja bierze pod uwagę (i) wypowiedzi władz izraelskich; (ii) wzorzec zmilitaryzowanych operacji na Zachodnim Brzegu; (iii) czas trwania ataku i charakter operacji; oraz (iv) status ofiar i liczbę ofiar. Komisja stwierdza, że atakowanie palestyńskich cywilów w różnych miejscach na Zachodnim Brzegu wskazuje na wysoki poziom koordynacji i zorganizowanego planowania i jest wynikiem polityki państwa. Jednocześnie siły izraelskie przeprowadzały zakrojone na szeroką skalę, zorganizowane operacje, rzekomo w celu zwalczania terroryzmu, i zatrzymywały palestyńskich cywilów z Zachodniego Brzegu.⁵¹ Komisja stwierdza, że władze izraelskie zamierały zbiorowo ukarać ludność cywilną Zachodniego Brzegu za atak z 7 października 2023 roku na południu Izraela oraz za domniemane poparcie ludności cywilnej dla Hamasu i jej

powiązania z nim. Komisja stwierdza, że istnieje wyraźny związek między popełnionymi czynami a rozległym i systematycznym atakiem.

Zamiar (mens rea)

46. Biorąc pod uwagę (i) rozległy i systematyczny charakter ataku; (ii) wywnioskowaną politykę państwa polegającą na przeprowadzeniu takiego ataku; (iii) wypowiedzi władz izraelskich; (iii) czas trwania ataku; oraz (iv) konsekwentną praktykę władz polegającą na zaprzeczaniu odpowiedzialności i obwinianiu ofiar, Komisja stwierdza, że władze izraelskie i siły bezpieczeństwa wiedziały, że czyny te stanowią część ataku na ludność cywilną na Zachodnim Brzegu, i tego chcieli.

3. Zbrodnie przeciwko ludzkości (czyny składowe)

Eksterminacja i inne nieludzkie czyny

47. Komisja uwzględniła (i) dużą liczbę zabitych ofiar; (ii) metody stosowane przez siły izraelskie do atakowania ludności cywilnej (ostrzał ostrą amunicją i naloty); (iii) miejsca zabójstw (obszary gęsto zaludnione); oraz (iv) uwagi i wypowiedzi władz izraelskich, i stwierdza, że zbadane i udokumentowane przez nią przypadki pokazują wzorzec, w którym od 7 października 2023 roku izraelscy żołnierze celowo i bezpośrednio atakowali i zabijali cywilów na Zachodnim Brzegu na masową skalę. Komisja stwierdza, że obok masowych zabójstw dokonywanych przez siły izraelskie przemoc osadników stanowi element ataku na tę ludność cywilną.⁵² Postępowanie władz izraelskich wskazuje, że wiedziały one, iż przemoc osadników jest częścią ataku, i tego chcieli.⁵³ Komisja stwierdza, że władze izraelskie i siły bezpieczeństwa od 7 października 2023 roku dopuściły się wobec ludności cywilnej Zachodniego Brzegu zbrodni przeciwko ludzkości w postaci eksterminacji.

48. Ustalenia Komisji dotyczące eksterminacji odnoszą się w równym stopniu do zbrodni przeciwko ludzkości w postaci innych nieludzkich czynów. Komisja stwierdza, że władze i siły izraelskie od 7 października 2023 roku dopuściły się wobec ludności cywilnej Zachodniego Brzegu zbrodni przeciwko ludzkości w postaci innych nieludzkich czynów, w szczególności spowodowania poważnych obrażeń ciała oraz uszczerbku na zdrowiu psychicznym lub fizycznym.

Tortury, gwałt i inne formy przemocy seksualnej

49. Komisja stwierdza, że zbadane przypadki tortur, przemocy reprodukcyjnej, gwałtów i innych form przemocy seksualnej o porównywalnej wadze nie były odosobnionymi zdarzeniami. Czyny te stanowią raczej część szerszego ataku skierowanego przeciwko ludności cywilnej. Ponadto Komisja stwierdza, że władze izraelskie wspierają takie czyny i do nich zachęcają. Komisja stwierdza zatem, że władze izraelskie i siły bezpieczeństwa dopuściły się wobec ludności cywilnej zbrodni przeciwko ludzkości w postaci tortur, gwałtu i innych form przemocy seksualnej o porównywalnej wadze.

Prześladowanie

50. Przyzwalające zasady użycia siły na Zachodnim Brzegu są stosowane w sposób dyskryminujący, wyłącznie wobec Palestyńczyków.⁵⁴ Żołnierzom nie wolno w podobny sposób

używać śmiertelnej siły wobec żydowskich obywateli Izraela na Zachodnim Brzegu. Czyny były skierowane przeciwko palestyńskim cywilom na Zachodnim Brzegu ze względu na ich narodowość, rasę i pochodzenie etniczne. Komisja stwierdza zatem, że władze izraelskie i siły zbrojne od 7 października 2023 roku dopuściły się wobec ludności cywilnej Zachodniego Brzegu zbrodni przeciwko ludzkości w postaci prześladowania, opartego przede wszystkim na narodowości, rasie i pochodzeniu etnicznym, w powiązaniu z płcią i wiekiem. Podobnie jak w Gazie, Komisja stwierdza, że na Zachodnim Brzegu palestyńskie dzieci są celowo atakowane z dyskryminujących powodów związanych z ich wiekiem.⁵⁵

4. Zbrodnie wojenne oraz naruszenia prawa okupacji i międzynarodowego prawa praw człowieka

51. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia faktyczne i prawne, Komisja stwierdza, że we wszystkich zbadanych przypadkach (paragrafy 21–24 i 29) siły izraelskie zamierzały poważnie skrzywdzić i zabić cywilów. Czyny te stanowią zbrodnie wojenne w postaci umyślnego zabójstwa i umyślnego spowodowania poważnych obrażeń ciała.

52. W odniesieniu do Ayşenur Eygi Komisja zauważa, że izraelski żołnierz odpowiedzialny za jej śmierć miałby wyraźną linię widzenia i wiedziałby, że była nieuzbrojona i nie stanowiła bezpośredniego zagrożenia. Komisja stwierdza, że izraelski żołnierz celowo wziął ofiarę na cel z zamiarem jej zabicia. Komisja stwierdza, że zachowanie to stanowi zbrodnię wojenną w postaci umyślnego zabójstwa.

53. Jako mocarstwo okupacyjne Izrael nie zapewnił ludności palestyńskiej poszanowania jej osób, czci i rodziny ani tego, by osoby chronione przez prawo były chronione w rzeczywistości i traktowane w sposób humanitarny. Komisja stwierdza, że Izrael konsekwentnie i bezprawnie stosuje do operacji egzekwowania prawa na Zachodnim Brzegu paradygmat prowadzenia działań zbrojnych, z naruszeniem swoich zobowiązań wynikających z międzynarodowego prawa praw człowieka.⁵⁶ Postępowanie Izraela narusza jego obowiązki ochrony Palestyńczyków wynikające z międzynarodowego prawa praw człowieka, w tym: (i) prawo do życia; (ii) prawo do niepoddawania torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu, w tym przemocy seksualnej; (iii) prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego; (iv) prawo do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne, rodzinne i mieszkanie; (v) prawo do odpowiedniego poziomu życia, w szczególności mieszkania; (vi) prawo do najwyższego osiągalnego poziomu zdrowia; (vii) prawo do nauki; oraz (viii) prawo dzieci do zabawy i wypoczynku.⁵⁷ Izrael naruszył ponadto międzynarodowe prawo praw człowieka, zaniedbując zapobieganie przewidywalnym krzywdom Palestyńczyków, w tym kobiet i dzieci, ściganie sprawców i zapewnienie ofiarom środków naprawczych.

5. Naruszenia prawa międzynarodowego przez Izrael w Gazie

54. Komisja stwierdziła wcześniej, że władze i siły izraelskie dopuściły się wobec Palestyńczyków w Gazie zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni ludobójstwa.⁵⁸ Przypadki zbadane na potrzeby niniejszego raportu (paragrafy 34–35 i 39) pokazują, że władze i siły izraelskie nadal dopuszczają się aktów ludobójstwa z zamiarem zniszczenia, w całości lub w części, Palestyńczyków w Gazie. Ponadto Komisja ustaliła, że znaczna część zabójstw i krzywd

wyrządzanych Palestyńczykom jest bezpośrednim skutkiem rozszerzania przez Izrael kontroli terytorialnej.

55. W odniesieniu do przypadku, w którym ofiara, mężczyzna, była poddana ciężkiemu złemu traktowaniu (paragraf 41), Komisja stwierdza, że czyny strażników stanowią zbrodnie wojenne w postaci tortur, gwałtu i innych form przemocy seksualnej oraz naruszania godności osobistej, w szczególności traktowania upokarzającego i poniżającego. W odniesieniu do przypadku, w którym mężczyzna żyjący z HIV był stygmatyzowany (paragraf 41), poddawany przemocy i przymusowej częściowej nagości oraz celowo pozbawiony leków, Komisja stwierdza, że czyny te stanowią zbrodnie wojenne w postaci tortur, przemocy seksualnej, nieludzkiego traktowania i naruszania godności osobistej, w szczególności traktowania upokarzającego i poniżającego.

56. Komisja stwierdza także, że akty przemocy seksualnej nadal stanowią część wzorca mającego na celu zniszczenie Palestyńczyków jako grupy w Gazie. W odniesieniu do dwóch zbadanych przypadków przemocy seksualnej ze strony władz izraelskich i sił bezpieczeństwa wobec uczestników Globalnej Flotylli Sumud płynącej do Gazy Komisja stwierdza, że czyny te są wystarczająco powiązane z konfliktem zbrojnym. W dwóch przypadkach przemocy seksualnej wobec uczestników Globalnej Flotylli Sumud czyny te stanowią zbrodnie przeciwko ludzkości w postaci gwałtu i innych form przemocy seksualnej, tortur, innych nieludzkich czynów oraz prześladowania ze względu na płeć, orientację seksualną, przynależność polityczną i poparcie dla praw Palestyńczyków. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami gwałt analny popełniono, aby zdegradować i upokorzyć ofiarę, mężczyznę, poprzez odebranie jej męskości. W drugim przypadku ofiara była wyróżniana ze względu na domniemaną orientację seksualną.

57. Podobnie jak na Zachodnim Brzegu, Komisja stwierdza, że Izrael naruszył międzynarodowe prawo praw człowieka w Gazie (zob. wyżej, paragraf 53).

III. Wnioski

58. Od wojny 1947–1948 Izrael nieustannie dąży do ekspansji terytorialnej i wysiedlania Palestyńczyków przemocą. Celowe zabijanie i krzywdzenie Palestyńczyków ma wyraźne podłoże demograficzne i etniczne, wynikające z kolonizacyjnej polityki Izraela: zajmowania jak największej ilości ziemi przy jak największym ograniczaniu ludności palestyńskiej pod względem liczebności, autonomii i zdolności do samodzielnego istnienia. Polityka ta wywodzi się z historycznych praktyk i wzorców działania i doprowadziła do nadmiernego i dyskryminującego użycia śmiertelnej siły, wysiedlania i zabijania Palestyńczyków przez kilka pokoleń oraz powodowania trwałych krzywd fizycznych lub psychicznych i niepełnosprawności. Komisja wielokrotnie wzywała do zakończenia okupacji, uznanej za bezprawną w świetle prawa międzynarodowego, oraz do przerwania cyklu narastającej przemocy. Palestyńczycy muszą mieć możliwość realizacji swojego prawa do samostanowienia.

59. Izraelska przemoc państwowa nasiliła się od października 2023 roku i nigdy od powstania Izraela nie pochłonięła ani nie dotknęła tylu istnień na Okupowanym Terytorium Palestyńskim. Od 7 października 2023 roku na całym Okupowanym Terytorium Palestyńskim zginęło ponad 75 000 Palestyńczyków, w tym co najmniej 21 500 dzieci i 11 000 kobiet. Podczas gdy władze

izraelskie i siły bezpieczeństwa nadal dopuszczają się ludobójstwa w Gazie, sytuacja na Zachodnim Brzegu drastycznie się pogorszyła. Izraelskie operacje wojskowe, uzupełniane nieustającą przemocą osadników, stanowią od 7 października 2023 roku część rozległego i systematycznego ataku na ludność cywilną Zachodniego Brzegu. W związku z tym Komisja stwierdza, że władze i siły izraelskie dopuściły się na Zachodnim Brzegu zbrodni przeciwko ludzkości w postaci eksterminacji, tortur, gwałtu i innych form przemocy seksualnej, a także prześladowania z krzyżujących się dyskryminujących powodów, u których podstaw leżą narodowość, rasa i pochodzenie etniczne.

60. Przemoc seksualną jako taktykę wojenną stosowano, aby wysiedlić, podporządkować i zdestabilizować naród palestyński poprzez upokarzanie i karanie na poziomie indywidualnym i zbiorowym. Obejmuje ona najcięższe formy, takie jak gwałt, przemoc reprodukcyjna i inne formy przemocy seksualnej, które stanowią również tortury. Celem ataków padały osoby wszystkich płci, w każdym wieku i o każdej orientacji seksualnej, z powodu tego, że są Palestyńczykami, lub z powodu ich domniemanej przynależności politycznej i poparcia dla praw Palestyńczyków. O powszechności przemocy seksualnej szeroko informowano i nadal się informuje, a spotyka się ona z niemal całkowitą bezkarnością, co wskazuje na milczące poparcie władz izraelskich dla takich praktyk. Bezkarność za zbrodnie ze względu na płeć popełniane wobec Palestyńczyków świadczy o braku woli, a nie o niemożności działania, co podkreśla systematyczny i strukturalny charakter dyskryminacji Palestyńczyków. Osoby odpowiedzialne muszą zostać ukarane, aby rozmontować obecną przyzwalającą politykę i zagwarantować, że takie czyny się nie powtórzą.⁵⁹

61. Na całym Okupowanym Terytorium Palestyńskim siły izraelskie celowo zabijały palestyńskie dzieci i wyrządzały im poważną krzywdę fizyczną i psychiczną z powodu tego, że są palestyńskimi dziećmi. Komisja stwierdza, że władze i siły izraelskie dopuściły się wobec palestyńskich dzieci na Zachodnim Brzegu, tak jak w Gazie, prześladowania ze względu na wiek, które jest zbrodnią przeciwko ludzkości. Powtarzalność i powszechność ataków powodujących ciężkie obrażenia fizyczne i krzywdy psychiczne pokazują, że krzywda wyrządzana dzieciom nie jest przypadkowa ani uboczna wobec szerszej przemocy dotykającej ludność cywilną, lecz stanowi część wzorca celowej przemocy skierowanej przeciwko palestyńskim dzieciom. Co szczególnie istotne, brak rozliczenia sprawców utrwalił dyskryminujący system, w którym naruszenia i zbrodnie wobec palestyńskich dzieci są wielokrotnie popełniane bezkarnie, normalizowane i pozostawiane bez skutecznych środków naprawczych i zadośćuczynienia.

V. Zabójstwa oraz wyrządzanie krzywdy fizycznej i psychicznej przez palestyńskie siły bezpieczeństwa

A. Wprowadzenie

62. Autonomia Palestyńska została utworzona, aby przejąć tymczasowe obowiązki rządzenia w częściach Zachodniego Brzegu i Gazy, w następstwie podpisania we wrześniu 1993 roku Deklaracji zasad w sprawie tymczasowych porozumień o samorządzie (porozumienie z Oslo z 1993 roku)⁶⁰ oraz porozumienia Gaza–Jerycho w maju 1994 roku.⁶¹ Co istotne, zgodnie z Izraelsko-Palestyńskim Porozumieniem Tymczasowym w sprawie Zachodniego Brzegu i Strefy

Gazy (porozumienie z Oslo z 1995 roku) Autonomia Palestyńska sprawuje na Zachodnim Brzegu władzę prawną w różnym stopniu w strefach A, B i C, przy czym jej jurysdykcja nie obejmuje Izraelczyków. W strefie A Autonomia Palestyńska ma de iure władzę cywilną i odpowiada za bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny wobec Palestyńczyków, natomiast w strefie B sprawuje władzę cywilną nad Palestyńczykami i odpowiada za porządek publiczny wśród Palestyńczyków, ale Izrael zachowuje nadrzędną odpowiedzialność za bezpieczeństwo w zakresie ochrony Izraelczyków i spraw związanych ze zwalczaniem terroryzmu. W strefie C Izrael faktycznie zachowuje pełną kontrolę nad sprawami cywilnymi i bezpieczeństwem.⁶² Komisja zauważa, że Izrael utrzymuje pełną faktyczną kontrolę nad bezpieczeństwem zewnętrznym i przemieszczaniem się na całym Zachodnim Brzegu i działa we wszystkich strefach, gdy uzna to za niezbędne dla swojego bezpieczeństwa.

63. Palestyńskie siły bezpieczeństwa utworzono na podstawie porozumienia Gaza–Jerycho między Rządem Izraela a Organizacją Wyzwolenia Palestyny.⁶³ Do podstawowych zadań palestyńskich sił bezpieczeństwa należy utrzymywanie bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego.⁶⁴ Porozumienia z Oslo przyznały jednak Izraelowi wyłączną odpowiedzialność za zagwarantowanie „ogólnego bezpieczeństwa Izraelczyków i osiedli” na terytorium palestyńskim⁶⁵ i w tym celu zinstytucjonalizowały rozbudowany system koordynacji bezpieczeństwa między Izraelem a Autonomią Palestyńską, w ramach którego strony miały wymieniać informacje oraz koordynować politykę i działania w zakresie bezpieczeństwa na Okupowanym Terytorium Palestyńskim. Współpracę w zakresie bezpieczeństwa określano jako rację bytu Autonomii Palestyńskiej, co podważyło jej legitymację w oczach Palestyńczyków. Współpraca ta negatywnie wpłynęła na prawa obywatelskie i polityczne, w tym poprzez tak zwaną „politykę obrotowych drzwi”, o której Komisja informowała wcześniej.⁶⁶

B. Wcześniejsze ustalenia Komisji

64. Komisja dokonała wcześniej ustaleń dotyczących atakowania przez Autonomię Palestyńską obrońców praw człowieka i działaczy społeczeństwa obywatelskiego w celu uciszenia odmiennych opinii.⁶⁷ Słabnące poparcie dla Autonomii Palestyńskiej, widoczne w publicznej krytyce i ogólnokrajowych protestach w 2021 roku, doprowadziło do fal represji i tendencji legislacyjnej, która według Komisji paraliżowała ważną pracę organizacji społeczeństwa obywatelskiego, naruszając prawo do wolności zrzeszania się, wypowiedzi i opinii oraz prawo do pokojowych zgromadzeń.

65. Komisja stwierdziła także, że Autonomia Palestyńska uciekała się do powszechnej przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, aby uciszyć obrończynię praw człowieka i zniechęcić je do aktywności w internecie lub w przestrzeni publicznej poprzez przemoc, groźby i utrwalanie negatywnych stereotypów płciowych.⁶⁸ Nękanie obrończyni praw człowieka powodowało również u ich dzieci silny stres psychiczny.⁶⁹ Działacze kultury byli także arbitralnie aresztowani i poniżająco traktowani podczas przesłuchań z powodu ich rzeczywistej lub domniemanej orientacji seksualnej, tożsamości płciowej i ekspresji płciowej.⁷⁰

C. Ustalenia faktyczne

66. Według OHCHR wzrosło niepotrzebne lub nieproporcjonalne użycie siły przez palestyńskie siły bezpieczeństwa wobec Palestyńczyków na Zachodnim Brzegu, co doprowadziło do zabicia co najmniej 14 Palestyńczyków, w tym dwóch chłopców, od 7 października 2023 do 31 października 2025 roku.⁷¹ Nadmiernej siły używano podczas zakrojonych na szeroką skalę operacji wymierzonych w Palestyńczyków poszukiwanych przez Izrael, gdy Autonomia Palestyńska próbowała odzyskać kontrolę i władzę, w szczególności podczas operacji „Ochrona Ojczyzny” od 5 grudnia 2024 do 21 stycznia 2025 roku w obozie w Dżeninie i jego okolicach.⁷² Operacja „Ochrona Ojczyzny” miała, według doniesień, na celu aresztowanie członków palestyńskich grup zbrojnych w ramach współpracy w zakresie bezpieczeństwa między Autonomią Palestyńską a Izraelem.⁷³ Dostępne informacje wskazują, że operację przeprowadzono za zgodą władz izraelskich i w koordynacji z nimi; według doniesień władze te rozpoczęły operację „Żelazny Mur” w obozie w Dżeninie kilka godzin po wycofaniu się palestyńskich sił bezpieczeństwa.

67. 9 grudnia 2024 roku, podczas operacji „Ochrona Ojczyzny”, palestyńskie siły bezpieczeństwa zabiły mężczyznę i raniły jego 15-letniego wuja w dzielnicy Al-Dżabrijat. Obaj jechali motocyklem i zostali zatrzymani na punkcie kontrolnym. Jedna z ofiar podniosła rękę, a funkcjonariusz strzelił w ziemię obok motocykla, w wyniku czego odłamki trafiły ofiary. Autonomia Palestyńska początkowo zaprzeczała jakiegokolwiek odpowiedzialności za śmierć ofiary, przypisując zabójstwo grupie zbrojnej.⁷⁴ Komisja otrzymała informacje, że Autonomia Palestyńska usiłowała ukryć swoją odpowiedzialność za zabicie i zranienie ofiar. Jednak po upublicznieniu nagrania zdarzenia ogłosiła 12 grudnia 2024 roku, że zabójstwo było wypadkiem, tragiczną pomyłką spowodowaną nieudanym strzałem ostrzegawczym, i że personel bezpieczeństwa przestrzegał zasad użycia siły.

68. Według doniesień od października 2023 roku Autonomia Palestyńska nasiliła represje wobec Palestyńczyków postrzeganych jako jej krytycy, w tym zastraszanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, tortury i złe traktowanie dziennikarzy, działaczy politycznych i obrońców praw człowieka.⁷⁵ Protesty na Zachodnim Brzegu w październiku 2023 roku przeciwko Autonomii Palestyńskiej i wojnie w Gazie spotkały się, według doniesień, z nadmiernym użyciem siły przez palestyńskie siły bezpieczeństwa. Podczas protestów w Ramallah, Tubasie i Dżeninie zginęło co najmniej dwóch palestyńskich mężczyzn, jeden chłopiec i jedna dziewczynka. Autonomia Palestyńska przyjęła odpowiedzialność za śmierć chłopca, którego podczas starć z protestującymi przejechał jeden z pojazdów sił bezpieczeństwa.

69. Autonomia Palestyńska ostro zareagowała na krytykę operacji „Ochrona Ojczyzny”. Według doniesień protesty przeciwko operacji rozpędzono gazem łzawiącym i biciem protestujących kobiet i mężczyzn.⁷⁶ Według doniesień atakowano także dziennikarzy, w tym dziennikarki, relacjonujących wydarzenia. Komisja zbadała zabójstwo studentki dziennikarstwa w obozie dla uchodźców w Dżeninie 28 grudnia 2024 roku. Dokumentowała ona naruszenia popełniane w obozie przez palestyńskie siły bezpieczeństwa i publikowała krytyczne treści w mediach społecznościowych. Według świadków dzień wcześniej członek sił palestyńskich zagroził, że ją zastrzeli, z powodu jej domniemanego poparcia dla palestyńskich grup zbrojnych. Ofiara zginęła od jednego strzału w szyję na ulicy Mahjub, niedaleko swojego domu. Informacje o tym, czy w

chwili zabójstwa trwały starcia, są sprzeczne, ale na ulicy przebywały liczne palestyńskie siły bezpieczeństwa. Palestyńskie siły bezpieczeństwa oddały wiele strzałów, co początkowo uniemożliwiło przechodniom udzielenie ofierze pomocy. Rzecznik palestyńskich sił bezpieczeństwa twierdził, że ofiarę zabili „wyjęci spod prawa” w obozie dla uchodźców w Dżeninie i że sprawa jest badana.⁷⁷ Kluczowych świadków nie poproszono o złożenie zeznań.

70. Autonomia Palestyńska ogłosiła, że przeprowadzi dochodzenie w sprawie każdego zabójstwa w obozie w Dżeninie i okolicach podczas operacji „Ochrona Ojczyzny”.⁷⁸ Komisja zauważyła jednak, że dochodzenia takie wszczynano, jak się wydaje, jedynie wyjątkowo, a na ofiary i świadków wywierano presję, by nie składali skarg.⁷⁹

71. Komisja informowała wcześniej o braku rozliczalności Autonomii Palestyńskiej i niezapewnianiu ofiarom skutecznych środków naprawczych za naruszenia prawa międzynarodowego.⁸⁰ Komisja otrzymała informacje wskazujące, że ta tendencja się utrzymuje. Niepokojąco wiele jest przypadków więźniów sumienia poddawanych arbitralnemu zatrzymaniu. W przypadku więźniów sumienia i innych osób zatrzymanych dlatego, że były ścigane przez władze izraelskie, Autonomia Palestyńska, według doniesień, ignoruje także sądowe nakazy zwolnienia, przez co osoby te są przetrzymywane dłużej, niż pozwala prawo.⁸¹

G. Analiza prawna

72. Postępowanie Autonomii Palestyńskiej wobec Palestyńczyków na Zachodnim Brzegu jest analizowane w kontekście międzynarodowego prawa praw człowieka.

73. W odniesieniu do zdarzenia z 9 grudnia 2024 roku Komisja stwierdza, że palestyńskie siły bezpieczeństwa użyły nadmiernej i bezprawnej śmiertelności i bezprawnie spowodowały śmierć jednej ofiary i zranienie drugiej. Ponieważ czyny palestyńskich sił bezpieczeństwa można przypisać Państwu Palestyna, Komisja stwierdza, że Państwo Palestyna naruszyło prawo do życia i prawo do bezpieczeństwa osobistego. Komisja stwierdza również, że czyn wobec dziecka naruszył ponadto jego prawa wynikające z Konwencji o prawach dziecka, a mianowicie prawo do życia, przetrwania i rozwoju oraz prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej, w tym przemocy ze strony podmiotów państwowych. W odniesieniu do zdarzenia z 28 grudnia 2024 roku Komisja otrzymała informacje, że ofierze grożono z powodu jej domniemanego poparcia dla palestyńskich grup zbrojnych; jeśli zostanie to potwierdzone, stanowiłoby to naruszenie jej prawa do wolności wypowiedzi i posiadania poglądów.

H. Wnioski

74. Palestyńska przemoc państwowa była i nadal jest wymierzona w członków przeciwnych palestyńskich grup zbrojnych oraz w represjonowanie palestyńskiej opozycji obywatelskiej i politycznej. Autonomia Palestyńska nadal zmagają się z problemem wiarygodności i legitymacji, tym bardziej po izraelskich atakach na Gazę i Zachodni Brzeg. Atakuje Palestyńczyków wyrażających odmienne poglądy obywatelskie i polityczne, w tym dziennikarzy i obrońców praw człowieka, co prowadzi do zabójstw oraz krzywd fizycznych i psychicznych i coraz bardziej zawęża przestrzeń obywatelską.⁸²

75. Komisja stwierdza, że Autonomia Palestyńska naruszyła prawo do życia i prawo do bezpieczeństwa osobistego. Autonomia Palestyńska nie przeprowadziła też szybkich, skutecznych i bezstronnych dochodzeń w sprawie zabójstw w celu ustalenia prawdy ani nie zapewniła skutecznych środków naprawczych, w tym rekompensaty finansowej, ofiarom i członkom ich rodzin.

76. Komisja stwierdza również, zgodnie ze swoimi wcześniejszymi ustaleniami, że dziennikarki i protestujące kobiety nadal należą do osób uciszanych groźbami i przemocą. Autonomia Palestyńska musi podjąć wszelkie odpowiednie środki, aby zapewnić kobietom równe prawo do udziału w życiu społeczeństwa obywatelskiego oraz w życiu publicznym i politycznym, zgodnie z Konwencją w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet.⁸³

VI. Zalecenia

Do Rządu Izraela:

- a. Zgodnie z opinią doradcą Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z lipca 2024 roku natychmiast zakończyć bezprawną okupację terytorium palestyńskiego, wstrzymać wszelką nową działalność osadniczą, usunąć wszystkich osadników i wszystkie osiedla oraz usunąć wszelkie przeszkody w pełnej realizacji prawa narodu palestyńskiego do samostanowienia;
- b. Natychmiast zaprzestać popełniania ludobójstwa w Gazie, w pełni zastosować się do postanowień Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie środków tymczasowych ze stycznia, marca i maja 2024 roku oraz niezwłocznie wypełnić obowiązki zapobiegania ludobójstwu i podleganiu do ludobójstwa oraz karania za nie, wynikające z Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa;
- c. W pełni przestrzegać międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka w operacjach wojskowych i operacjach egzekwowania prawa oraz zaprzestać atakowania ludności cywilnej i obiektów cywilnych niezbędnych do przetrwania narodu;
- d. Zapewnić, by zasady użycia siły przez personel wojskowy i bezpieczeństwa ściśle odpowiadały standardom międzynarodowym; prowadzić dochodzenia, ścigać i karać osoby naruszające międzynarodowe prawo humanitarne i międzynarodowe prawo praw człowieka;
- e. Zapewnić skuteczne dochodzenia i środki rozliczalności w odniesieniu do wszelkiego bezprawnego lub niewłaściwego użycia sztucznej inteligencji w operacjach na Okupowanym Terytorium Palestyńskim;
- f. Zapewnić skuteczne środki naprawcze, w tym odszkodowania, restytucję i rehabilitację, rodzinom osób zabitych lub rannych, w tym ofiarom przemocy seksualnej, oraz osobom, które poniosły straty w wyniku zniszczenia mienia;
- g. Zaprzestać konfiskaty i zawłaszczania mienia palestyńskiego oraz przeznaczania ziemi palestyńskiej na cele wojskowe, w tym podczas operacji wojskowych na Okupowanym

Terytorium Palestyńskim w celu tworzenia stref buforowych, korytarzy i dróg dostępu, oraz odwrócić ich skutki; zwrócić całą skonfiskowaną ziemię jej palestyńskim właścicielom;

- h. Natychmiast zaprzestać dopuszczania się gwałtów i innych form przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.⁸⁴ Wprowadzić protokoły i warunki zatrzymania uwzględniające płeć, w tym w odniesieniu do przeszukiwania więźniów i dostępu do opieki w zakresie zdrowia reprodukcyjnego. Należy badać i ścigać wszystkie zarzuty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, w tym krzywd i przemocy reprodukcyjnej;
- i. Położyć kres bezkarności za naruszenia i zbrodnie wobec palestyńskich dzieci, zapewniając niezależne dochodzenia i ściganie osób odpowiedzialnych, zgodnie z wcześniejszymi zaleceniami Komisji,⁸⁵ likwidując praktyki bezpieczeństwa izraelskiej okupacji, które narażają dzieci na powtarzające się krzywdy, oraz zapewniając dzieciom i ich rodzinom prawdę, zadośćuczynienie i gwarancje niepowtórzenia się takich czynów.

Do Rządu Państwa Palestyna:

- a. Przeprowadzić niezależne dochodzenia w sprawie domniemyanych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka oraz zapewnić środki naprawcze za krzywdy poniesione przez ofiary bezprawnie zabite i ranne przez palestyńskie siły bezpieczeństwa, w tym restytucję, odszkodowania i rehabilitację;
- b. Zaprzestać atakowania obrońców praw człowieka, w tym dziennikarek, i podjąć konkretne działania w celu zapobiegania takim aktom przemocy, prowadzenia w ich sprawie dochodzeń, ścigania sprawców i zapewniania środków naprawczych.

Do wszystkich państw członkowskich:

- a. Stosować wszelkie rozsądnie dostępne środki, aby zapobiegać zbrodni ludobójstwa w Gazie i karać za nią, zgodnie z obowiązkami wynikającymi z prawa międzynarodowego;
- b. Prowadzić dochodzenia i ścigać osoby podejrzane o zbrodnie popełnione na Okupowanym Terytorium Palestyńskim, tam gdzie pozwala na to lub wymaga tego prawo krajowe, w tym w ramach jurysdykcji uniwersalnej;
- c. Nie uznawać za legalne bezprawnej okupacji Okupowanego Terytorium Palestyńskiego i osiedli na nim oraz nie udzielać żadnej formy pomocy politycznej, wojskowej i gospodarczej ani wsparcia lub współpracy w utrzymywaniu okupacji i osiedli;
- d. Ustanowić jasne przepisy i ramy regulujące wykorzystanie sztucznej inteligencji, w tym jej wykorzystanie podczas konfliktów zbrojnych i operacji egzekwowania prawa;
- e. Współpracować z Biurem Prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego w sprawie sytuacji w Państwie Palestyna i wspierać je oraz przeciwdziałać działaniom mającym na celu osłabienie niezależności Trybunału i utrudnianie jego pracy, w tym sankcjom wymierzonym w Trybunał i jego urzędników.

Do Prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego:

- a. Zbadać, w ramach toczącego się postępowania w sprawie sytuacji w Państwie Palestyna, zbrodnie popełnione w Gazie i na Zachodnim Brzegu, w tym ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne, w celu zmiany istniejących nakazów aresztowania i uwzględnienia ich w przyszłych wnioskach o wydanie nakazów aresztowania.

Przypisy

1. [https://www.ohchr.org/sites/default/files/2022-01/TORs-UN-Independent ICI Occupied Palestinian Territories.pdf](https://www.ohchr.org/sites/default/files/2022-01/TORs-UN-Independent%20ICI%20Occupied%20Palestinian%20Territories.pdf)
2. <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/co-israel/index>
3. Termin „Jiszuw” oznacza Żydów mieszkających w Palestynie przed utworzeniem Państwa Izrael w maju 1948 roku.
4. <https://main.knesset.gov.il/EN/News/PressReleases/Pages/press18724w.aspx>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=PS1nAoW3iA8>
6. Zob. A/HRC/62/CRP.2.
7. Dane obejmują przemoc osadników. <https://www.ochaopt.org/data/casualties>. Wszystkie dane OCHA sprawdzono po raz ostatni 9 października 2026 roku; <https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-report-2-october-2026>; <https://www.ochaopt.org/content/reported-impact-snapshot-gaza-strip-30-september-2026>
8. A/HRC/56/26; A/79/232; A/HRC/58/CRP.6; A/HRC/59/26; A/HRC/60/CRP.3; A/80/337; A/HRC/62/CRP.2.
9. A/80/337.
10. A/HRC/62/CRP.2.
11. A/HRC/58/CRP.6.
12. A/HRC/60/CRP.3.
13. A/78/198.
14. A/HRC/62/22.
15. A/HRC/56/CRP.4.
16. <https://www.icrc.org/en/statement/renewed-call-un-secretary-general-and-icrc-president-adopt-rules-autonomous-weapons>
17. <https://opiniojuris.org/2026/07/17/ai-enabled-targeting-and-the-structural-strain-on-international-humanitarian-law/>
18. <https://www.ochaopt.org/data/casualties>
19. <https://www.haaretz.com/israel-news/israel-security/2026-05-04/ty-article/.premium/west-bank-idf-chief-defends-differing-open-fire-policies-for-palestinians-jews/0000019d-ef42-dd9a-a79d-efebfd2f0000>
20. Pozostałe ofiary przypisuje się osadnikom. Na podstawie danych dostępnych pod adresem: <https://www.ochaopt.org/data/casualties>
21. <https://www.timesofisrael.com/there-are-2-million-nazis-in-west-bank-says-far-right-finance-minister-smotrich/>
22. <https://www.timesofisrael.com/smotrich-says-trumps-victory-an-opportunity-to-apply-sovereignty-in-the-west-bank/>; <https://www.al-monitor.com/originals/2024/11/israels-smotrich-calls-annexation-occupied-west-bank-what-we-know>; <https://www.haaretz.com/israel-news/2024-11-12/ty-article/smotrich-says-israel-a-step-away-from-annexing-west-bank-after-trumps-election-victory/00000193-1dcf-db8b-addf-5ddf3c210000>
23. <https://x.com/bezaelism/status/1876184590206844987>
24. Szczegóły zob. A/HRC/62/CRP.2, paragrafy 89, 90, 94, 95, 309 i 311.
25. A/HRC/62/CRP.2.
26. A/HRC/62/CRP.2.
27. <https://www.ochaopt.org/data/casualties>
28. <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/un-human-rights-occupied-palestinian-territory-1001-palestinians-killed-west-bank-7-october-2023-one-five-are-children-enar>

29. Zob. także: A/80/337.
30. <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-165-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>
31. [https://www.ochaopt.org/sites/default/files/West%20Bank info-graphic 14 September 2026.pdf](https://www.ochaopt.org/sites/default/files/West%20Bank%20info-graphic%2014%20September%202026.pdf)
32. A/HRC/58/CRP.6.
33. A/HRC/58/CRP.6, paragrafy 115–126.
34. A/HRC/60/CRP.3; A/HRC/62/CRP.2.
35. <https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-report-2-october-2026>; <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/report-secretary-general-implementation-un-security-council-resolution-2334-2016-delivered-ramiz-alakbarov-acting-special-coordinator-middle-east-peace-process-28-september-2026>
36. <https://digitallibrary.un.org/record/4114041?v=pdf>
37. Profil palestyńskiego Ministerstwa Zdrowia w Gazie na Facebooku (MOHGaza1994), wpis nr 1147289337576007 (pełny adres w oryginale raportu). Zob. także <https://www.ochaopt.org/content/gaza-humanitarian-response-situation-report-no-7>; <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/10/un-human-rights-chief-says-appalled-deadly-gaza-strikes>
38. Hebrajskojęzyczna strona internetowa Sił Obronnych Izraela (idf.il), komunikat z 29.10.2025 (pełny adres w oryginale raportu).
39. Hebrajskojęzyczna strona internetowa Sił Obronnych Izraela (idf.il), komunikat z 29.10.2025 (pełny adres w oryginale raportu).
40. Zob. A/80/337.
41. <https://www.idf.il/en/mini-sites/idf-press-releases-israel-at-war/december-25-pr/the-chief-of-the-general-staff-to-the-reserve-troops-in-the-gaza-strip>
42. <https://www.instagram.com/reels/DZAkyq-CFoT/>
43. <https://x.com/AvichayAdraee/status/1978134175904317709>; arabskojęzyczna strona internetowa Sił Obronnych Izraela (idf.il), komunikat „swordsofiron-181123-118” (pełny adres w oryginale raportu).
44. Zob. A/HRC/62/CRP.2.
45. Hebrajskojęzyczna strona internetowa Sił Obronnych Izraela (idf.il), komunikat o aktualizacji (pełny adres w oryginale raportu).
46. A/HRC/58/CRP.6, paragrafy 129–132.
47. A/HRC/58/CRP.6.
48. A/HRC/62/22.
49. A/HRC/60/CRP.3.
50. A/HRC/62/CRP.2.
51. A/79/232.
52. A/HRC/62/22.
53. A/HRC/62/22.
54. A/78/198.
55. A/HRC/62/CRP.2.
56. Na przykład A/HRC/62/CRP.2.
57. A/HRC/62/CRP.2.
58. A/HRC/60/CRP.3.
59. Komisja będzie nadal badać przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć wobec Izraelczyków ze strony członków grup zbrojnych.
60. Porozumienie z Oslo z 1993 roku, art. VI. <https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-180015/>
61. Porozumienie w sprawie Strefy Gazy i obszaru Jerycha („porozumienie Gaza–Jerycho”), 4 maja 1994 roku, art. V, dostępne pod adresem: <https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-185298/>
62. Izraelsko-Palestyńskie Porozumienie Tymczasowe w sprawie Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy (Oslo II), załączniki I i III. Zob. na przykład załącznik I, art. III(b) i załącznik III, art. IV.
63. Porozumienie Gaza–Jerycho, art. VIII i IX.
64. Protokół w sprawie przegrupowania i ustaleń dotyczących bezpieczeństwa („Protokół”), załącznik I, art. IV, dostępny pod adresem: https://web.archive.org/web/20021125095250/http://knesset.gov.il/process/docs/heskemb2_en

g.htm

65. Izraelsko-Palestyńskie Porozumienie Tymczasowe w sprawie Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy („Oslo II”), 28 września 1995 roku, art. XII, dostępne pod adresem: <https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-185434/>
66. A/HRC/53/22.
67. A/HRC/53/22.
68. A/HRC/53/22.
69. A/HRC/53/22.
70. A/HRC/53/22.
71. A/HRC/55/28; A/HRC/58/28; A/HRC/61/26.
72. A/HRC/61/26.
73. A/80/337.
74. <https://www.wafa.ps/Pages/Details/109496>. Zob. także <https://www.un.org/unispal/wp-content/uploads/2024/12/Teen-killed-by-Palestinian-Security-Forces-in-the-Occupied-West-Bank.pdf>
75. A/HRC/61/26, paragraf 48; A/HRC/58/28, paragrafy 45 i 49; <https://www.un.org/unispal/document/ohchr-palestinian-authorities-must-stop-practices-of-arbitrary-detention-torture-and-ill-treatment-en-ar/>
76. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/israel/2026-09-04-thematic-report-palestinian-refugee-camps-en.pdf>
77. <https://www.wafa.ps/Pages/Details/110797>
78. A/HRC/61/26.
79. A/HRC/61/26; <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/opt/occupied-palestinian-territory-overview-report-east-jerusalem-practices-en.pdf>
80. A/78/198.
81. <https://www.ichr.ps/public/page/125218>
82. A/HRC/53/22.
83. A/HRC/53/CRP.1.
84. A/HRC/58/CRP.6.
85. A/HRC/62/CRP.2.